

**URIMI I MYFTIUT
ME RASTIN E FILLIMIT
TË TRE MUAJVE TË MIRË**

**“EDUKONI FËMIJËT TUAJ
ME DASHURI PËR PROFETIN
MUHAMMED (A.S)”**

**SI DHE PËRSE
ËSHTË ZGJEDHUR EZANI
PËR THIRRJE NË NAMAZ?**

Viti XVI - Nr. 3 (181),
Mars, 2018

Botim i Myftinisë Shkodër

UDHA ISLAME

*E përmuajshme
Informative - Fetare
Kulturore - Edukative*

KONFERENCA E 7-TË VJETORE E IMAMËVE, TEOLOGËVE DHE THIRRËSVE ISLAMË TË SHKODRËS

FAMILJA, BAZA E QYTETËRIMIT DHE E SHOQËRISË NJERËZORE

Shejkh Muhamed El-Gazali

SI DHE PËRSE ËSHTË ZGJEDHUR EZANI PËR THIRRJE NË NAMAZ?

(Dhe, përse nuk ka ardhur përmes shpalljes së drejtpërdrejtë?)

në namaz) dhe e përsërit edhe një herë tjetër, ai të fton të të nderohesh duke qëndruar përpara duarve të Zotit, që ta lavdërosh me falënderimin e Tij, t'i kërkosh mbështetje shtesë dhe të marrësh pjesë me vëllezërit e besimit në tubimin dhe të dashurit për hir Tijin.

Kur thotë: "Hajja alel-felah" (eja në shpëtim) dhe e përforcon me një herë tjetër, ai të bën me dije për një përpjekje frutdhënëse dhe mundim të mbarë, sepse sa të shumtë janë ata të cilët mbjellin e nuk korrin, apo vrapojnë dhe nuk mbërrijnë! Ndërsa, njerëzit namazli nuk humbasin: "Me të vërtetë Allahu i udhëzon ata të cilët kanë besuar, në rrugën e drejtë". - (Kur'ani, El-Haxh: 54)

Nuk di ndonjë fjalë tjetër, që meriton të dëgjohet dhe ia vlen të meditohet në të, se sa fjalët e ezanit. Dhe, nuk gjej ndonjë thirrës tjetër, që të thërrasë në udhëzim, se sa muezini. Fjalët me zë të lartë që ushtojnë në horizonte të përkujtojnë Allahun dhe të drejtat e Tij, të kujtojnë punën për të hirë të së cilës jemi krijuar. Ajo (thirrje) është ftesë për bijtë e Ademit që të njohin rrugën e drejtë e të jenë të patundur në të dhe të kenë kujdes nga rrugët e shtrëmbërta e të largohen prej tyre.

Kur muezini thotë: "Allahu Ekber, Allahu Ekber" dhe e përforcon duke e përsëritur, sikur ai i thotë njeriut: Mos u sill rreth vetes dhe kujto Atë që të krijoi e të përsosi, e bëje Atë qëllimin jetës, të të begatojë në kohën dhe mundin tënd: "Kush dëshiron shpërblimin e ahiretit, Ne ia shtojmë atij shpërblimin". - (Esh-Shura: 20)

Dhe, kur thotë: "Eshhedu en la ilahe il'lallah" (dëshmoj se nuk ka Zot tjetër, përveç Allahut) dhe e përsërit edhe një herë tjetër, sikur ai i thotë njeriut: Mos ju frikëso Zotëve të tjerë në tokë, të gjitha punët i përkasin vetëm Atij. Tek Ai përfundojnë dhe nuk ka Kush e kundërshton vendimin e Tij. Nuk ka Kush e ndalon atë, që Ai jep dhe nuk ka Kush të jap diçka, nëse Ai e ndalon, prandaj qëndro krenar dhe mbaje kokën lart, e shko për t'i bërë sexhde Allahut, sepse ti kurrë nuk do të poshtërohesh pas Tij!

E, kur thotë: "Eshhedu enne Muhammeden resulullah" (dëshmoj se Muhammedi është i dërguari i Allahut) dhe e përsërit edhe një herë tjetër, ai pikturon përpara ndërjegjegies tënde pamjen e plotë njerëzore për ta marrë shembull dhe për të pasuar gjurmët e tij. Vetëm Muhammedi është shembulli i mirë në besim, përkushtim, moral dhe rrugën e drejtë.

Kur thotë: "Hajja ales-salah" (eja

e Allahut (a.s) për mënyrën më të bukur në thirrjen për namaz! Biseda këtu na kthen te përgjigja e mëparshme, se si melekët i afroreshin tokës për të dëgjuar dhikrin (përmendjen) nga përmendësi, ndërkohë që ai me të thërriste Zotin e tij, e na kthen te ndikimi shpirtëror i Muhammedit në sahabët e tij!

Gjithë universi, jo vetëm toka, mishërohet me zërat e muezinëve, që thërrasin njerëzimi të nxitojnë drejt kënaqësisë së Allahut!

Nuk është për tu habitur, që prej dëgjuesit të ezanit është e kërkuar, ndërkohë që jehona e ezanit vazhdon të tingëllojë në veshët e tij, të lutet për njeriun e madh, i cili i udhëzon ata drejt Allahut dhe u prin në siratul-mustekim (rrugën e drejtë)!

Një sahabij e mohoi veten e tij kur ndjeu dallimin e madh mes gjendjes së tij me të Dërguarin e Allahut dhe gjendjes së tij, pasi përzihej me familjen dhe lodhej me shqetësimet e kërkimit të rrizkut. Ai mendoi se kishte bërë hipokrizi me këtë ndryshim. Ai me të Dërguarin e Allahut, ishte zemërdriçuar, vërtitej në pozitë të perfeksionit, sikur e shikonte Zotin e tij dhe e ndjente Madhësinë e Tij! Derisa, kur kthehej në shtëpi, në rrugë, tek familja dhe tek njerëzit e lëshonte veten dhe turbullohej! Pejgamberi (a.s) i tha: "Nëse do të qëndronit në këtë gjendje tuajën me mua, do t'ju kishin takuar me duar melekët, por sahata, sahata".

Shumë prej sahabëve qëndronin gjatë në orët e dritësimit, të cilat i bashkonte i zoti i mesazhit të madh dhe triumfonit shpesh ndaj natyrës njerëzore, shqetësimeve të jetës dhe hijeve njerëzore. Në sunet ka ardhur se, Ebu Umejri transmeton nga një prej xhaxhallarëve të ti nga ensarët, se i

Dërguari i Allahut u interesua shumë për namazin, si t'i tubojë njerëzit në të? Dikush tha: Të valëvitet një flamur kur hynë koha e namazit, e kur ta shohin, lajmërojnë njëri-tjetrin. Kjo nuk e tërhoqi dhe i kujtuan borinë (bririn) e hebrevjeve, që i fryhej për të lajmëruar për faljen e tyre. Edhe kjo nuk e tërhoqi dhe tha: "Kjo i përket jehudëve". Dikush i kujtoi kabanën, por ai tha: "Kjo i përket të krishterëve". Abdullah ibn Zejd El-Ensari u largua dhe ai ishte i preokupuar për shqetësimin e Pejgamberit (a.s), e iu shfaq në ëndërr.

Në transmetim tjetër të hollësishtëm, transmetuesi tregon se një ensar shko i kur u ktheva në shtëpi dhe pasi vura re shqetësimin tënd, pashë një njeri me dy palë rroba të gjelbërta. U ngrit në këmbë në xhami dhe thirri ezanin, pastaj u ul pak dhe u ngrit përsëri dhe tha të njëjtën gjë, përveçse ai thoshte: "Kad kametis-salah" (filloi falja e namazit). Sikur të mos flasin njerëzit, do të kisha thënë se, isha zgjuar dhe jo në gjumë. I Dërguari i Allahut tha: "Allahu të ka shfaqur diçka të mirë, prandaj urdhëro Bilalin të thërrasë ezanin". Umer ibnul-Khatibi tha: Edhe unë e kam parë atë, të cilën ai ka parë, por kur pashë se ai foli para meje, pata turp. Tha për të: Meleku, të cilën e pa Umeri u soll nga kibla dhe tha: "Allahu Ekber, Allahu Ekber" dy herë, "Eshhedu el-la ilahe il'lallah" dy herë, "Eshhedu enne Muhammeden Resulullah" dy herë, "Hajja ales-salah" dy herë, "Hajja alel-felah" dy herë, "Allahu Ekber, Allahu Ekber, La ilahe il'lallah", pastaj pushoi një copë herë, më pas u ngrit përsëri në këmbë dhe tha të njëjtën gjë, përveçse shtoi pas "Hajja alel-felah": "Kad kametis-salah, kad kametis-salah". I Dërguari i Allahut (a.s) tha: "Thuaja Bilalit", e Bilali thirri me to; Bilali ka qenë zëbukur dhe muezini i mirë.

Transmetimet dallojnë nga njëri-tjetri me dallime të vogla në disa fjalë, por me përputhjen e të gjithave në origjinën e kësaj ngjarjeje dhe burimin e marrjes.

Ndërkohë që, zhvishem prej ndikimit të asaj që transmetohet, më gjen duke anuar nga dëgjimi i ezanit dhe pasimin e fjalëve të tij që qeta, sepse unë kam dëshirë të udhëhiqem nga mendja dhe jo nga veshi! Ezani më zgjon zemrën time dhe më njeh me Zotin tim në atë mënyrë që harmonizohet me natyrën e shëndoshë. Prej këtu mësojmë, se feja ka pëlqyer për dëgjuesit e ezanit, t'i përsërisin fjalët e tij dhe t'i ngulisë në ndjenjat e tyre.

Ebu Hurejra (r.a) tregon se: Ishim me

Nuk di ndonjë fjalë tjetër, që meriton të dëgjohet dhe ia vlen të meditohet në të, se sa fjalët e ezanit. Dhe, nuk qej ndonjë thirrës tjetër, që të thërrasë në udhëzim, se sa muezini. Fjalët me zë të lartë që ushtojnë në horizonte të përkujtojnë Allahun dhe të drejtat e Tij, të kujtojnë punën për të hirë të së cilës jemi krijuar.

të Dërguarin e Allahut (a.s), ndërkohë Bilali u ngrit dhe thirri ezanin për namaz, e kur mbaroi, Pejgamberi (a.s) tha: "Kush thotë sikur ky, me bindje, ka hyrë në xhenet".

Sead inb Ebi Vekasi transmeton se, i Dërguari i Allahut (a.s) ka thënë: "Kush thotë kur dëgjon muezinin: Edhe unë dëshmoj se, nuk ka Zot tjetër, përveç Allahut, i Vetëm dhe i pa shoq, dhe se Muhammedi është rob dhe i dërguari i Tij. Jam i kënaqur që Allahun kam për Zot, Muhammedin për të dërguar, Islamin për fe, Allahu ia ka falë gjynahun e tij". Gjithashtu, Xhabiri tregon se, i Dërguari i Allahut (a.s) ka thënë: "Kush thotë kur dëgjon thirrjen (ezanin): O Zot i kësaj thirrjeje të plotë dhe i namazit që po falet, jepi Muhammedit lidhjen dhe mirësinë dhe ringjalle o Allah Muhammedin në pozitën, të cilën ia ke premtuar, përveçse ai e ka merituar shefaatin (ndërmjetësimin)".

Kur njeriu meditonte në fjalët e ezanit, gjen se ato janë ajka e shpalljeve qiellore dhe përshkrim i Allahut, që ekziston në saj të vërtetës absolute, të vërtetës e cila nuk ndryshon nga lindja në perëndim!

Çfarë ka pas tekbirit (madhërimin) të Allahut, njësimin (teuhidit) dhe thirrjes së përhershme për adhurim të Tij?

Kjo është një thirrje që qarkullon mbi sipërfaqen e tokës, duke përshkuar meridianët e gjatësisë mbi dete dhe tokë, shoqëruar dhe tokës në lëvizjen e saj rreth nënës së vet, diellit. Dhe, detyra e madhe

e Muhammedit është zbatim i urdhrin që ka dalë për të: "Lavdëroje (bëji tesbih) me falënderim Zotit tënd, përpara lindjes së diellit dhe përpara perëndimit të tij. Edhe natën lavdëroje (bëji tesbih) dhe skajeve të ditës, ndoshta ti kënaqesh". (TaHa: 130)

Gjithë universi, jo vetëm toka, mishërohet me zërat e muezinëve, që thërrasin njerëzimi të nxitojnë drejt kënaqësisë së Allahut! Nuk është për tu habitur, që prej dëgjuesit të ezanit është e kërkuar, ndërkohë që jehona e ezanit vazhdon të tingëllojë në veshët e tij, të lutet për njeriun e madh, i cili i udhëzon ata drejt Allahut dhe u prin në siratul-mustekim (rrugën e drejtë)! Pasha Allahun, nuk ka dyshim se e meriton të lutemi përherë, që Allahu t'ia lartësojë gradën e tij e ta shpërblejë me të mira për hatër të myslimanëve.

Megjithatë, ëndrrat e njerëzve, sado që gjenden dhe të jenë të përkushtuar, nuk janë burim i shpalljes e as argument, sikur të mos ta kishte miratuar Pejgamberi (a.s) dhe të mos e kishte urdhëruar që të punohet me të, sa herë që kërkohet të punohet me të! Ndoshta, Allahu ka pasur për qëllim qetësinë e Pejgamberit të Tij, se mesazhi i tij ka korrur sukses në formimin e një brezi me faqe të pastër e rrugë të dëlirë, takohen me krijesat e larta, dëgjojnë prej tyre dhe transmetojnë prej tyre. E thamë në përgjigjen e mësipërme, se melekët zbresin ndër besimtarët e drejtë e i frymëzojnë udhëzimi, i mbështesin në të vërtetën dhe në zemrat e tyre u hedhin përgëzime: "Ata, të cilët thanë: Zoti ynë është Allahu, pastaj ecën në rrugën e drejtë, mbi ta zbresin melekët, që të mos frikësoheni e të mos hidhërohëni..." - (Fussilet: 30)

Por, dera e iluzioneve dhe e pretendimeve, patjetër që duhet mbyllur, sepse nuk pranohet asnjë fjalë prej botës së gabit (të fshehtë), përveçse vetëm nga i pagabuari! Myslimanët janë të gjithë në konsensus, se Sheriati nuk ka burim tjetër, veçse Librin dhe Sunetin. Ndërkohë, në kohën tonë janë shfaqur bujq, që i kanë hyrë fushës fetare dhe kanë pretenduar se u vjen shpallje, por ilaci më i mirë për ta është të dërgohen në spitalet e sëmundjeve mendore për marrje e tij!

Përktheu nga arabishtja dhe përshtati në shqip:

Lavdrim Hamja

ARABIA SAUDITE

"Vërtetë, faltorja e parë që është vënë në tokë për njerëzit, është ajo në Bekke (Mekë), e bekuar dhe udhëzim për mbarë botët." - (Kur'ani, Ali Imran: 96)

"Zoti e ka bërë të shenjtë Mekën që ditën që Ai i krijoi qiejt dhe tokën, prandaj ajo është e shenjtë me shenjtërinë e Zotit deri në Ditën e Ringjalljes." - (Buhariu)

Sa herë dëgjojmë për Arabinë Saudite, menjëherë mendja na shkon tek Meka e Bekuar dhe tek Medina e Ndritur, dy vende që Zoti i Madhërisëm i ka shenjtëruar e i ka lartësuar mbi të gjitha vendet e botës. Por, cila është Arabia Saudite? Le të flasim pak për këtë vend të bekuar.

POZITA E SAJ GJEOGRAFIKE DHE NUMRI I POPULLSISË:

(rrafshinat e Tihamës), pastaj në lindje, vijmë zinxhirët malorë, malet e Hixhazit dhe malet Asir, të cilat shtrihen përgjatë vendit e lartësia e tyre maksimale i kalon 2000 metra mbi nivelin e detit. Në pjesën qendrore të vendit gjenden shkretëtira dhe reliev të ngritura shkëmbore (90% e sipërfaqes totale), ku më e madhja është shkretëtira Sahara En-Nafuudh në veri, dhe Sahara Rub'al Hali në jug. Në lindje, dhe përgjatë

nga kripa, ku çdo vit merren rreth 100 milion metra katror ujë deti. Kjo sasi uji është shumë pak në krahasim me 9,500 milionë metra kub ujë të furnizuara çdo vit nga ujërat nëntokësore, të cilat konsumohen nga bujqësia. Sot, Mbretëria e Arabisë Saudite po dëshmon një rritje të ndjeshme në industrinë agro-ushqimore dhe në industrinë e mallrave të konsumit, të cilat mbështeten mbi kapitalin privat².

PAK NGA HISTORIA E KËTJ VENDI...

Rrënjët e Arabisë Saudite datojnë qysh nga qytetërimet e para që u shfaqën në Gadishullin Arabik. Gadishulli Arabik gëzon një vend strategjik midis tre kontinenteve të mëdha dhe gjendet në hemisferën veriore të globit. Ai është vatani i shumë qytetërimeve dhe djepi i mesazheve qiellore dhe i të dërguarve të Zotit, paqja qoftë mbi ta!

Brenda kufijve të mbretërisë, ka lulëzuar qytetërimi i Medjenit, vendi i popullit të Profetit Shuajb (a.s), atje ku Profeti Musai (a.s) jetoi dhjetë vjet nga jeta e tij, para se të dërgohej nga Zoti për tek Faraoni i Egjiptit. Në zonën e sipërme të Arabisë Saudite, dikur ndodhej qytetërimi i popullit Themud, ku u dërgua Profeti Salih (a.s). Gjurmët e atij populli janë ende të pranishme edhe sot në zonën e njohur si "Medain Salih". Ndërsa në Nexhran, gjejmë "Uhdudët" (hendeqet), të përmendur në Kur'an si "Ata të Uhdudëve".

Në këtë gadishull, i cili ishte një korridor i rëndësishëm tregtar dhe një rrugë për karvanet, Zoti i Lartmadhërisëm zgjodhi Profetin e fundit, Profetin Muhammed, paqja dhe mëshira e Zotit qofshin mbi të, të cilit i zbriti fjalën e tij, Kur'anin Famëllartë. Mësimet e Islamit u përhapen në zemrën e Gadishullit Arabik dhe që aty u dërguan në të gjitha anët e botës, derisa mbërritën në Afrikë, Azi dhe në një pjesë të Evropës. Që atëherë,

gjithë bregut të Gjirit të Arabisë, shtrihen fusha bregdetare të gjëra.

Popullsia e Mbretërisë së Arabisë Saudite, sipas rezultateve të statistikave të popullsisë në vitin 2017, ka qenë 32,552,336 banorë¹.

INDUSTRIA:

Industria në Arabinë Saudite është e lidhur me naftën dhe gazin natyror, rafinimi dhe petrokimikët. Produktet më të rëndësishme industriale janë: çimentoja, katrani, shufrat e çelikut, etileni, glikol etileni, etanoli industrial, melamina, etj. Arabia Saudite e ka të zhvilluar industrinë ushqimore, si dhe teknologjinë për pastrimin e ujit të detit

1. (<https://www.stats.gov.sa/ar/indicators/1>)

bota islame ka njohur lulëzim të madh përgjatë epokave të ndryshme.

Mjafton si nderim për Arabinë Saudite, që aty ndodhen vendet e shenjta, Meka e Nderuar dhe Medina e Ndritur.

MEKA E BEKUAR

Meka e nderuar gjendet në perëndim të Mbretërisë së Arabisë Saudite, në një zone të thatë malore, që është e papërshtatshme për rritjen e pemëve apo të bimëve. Meka shtrihet në perëndim të Gadishullit Arabik, 80 km nga Deti i Kuq. Ajo është një zonë kryesisht shkëmbore, me male të thata dhe lugina që janë të mbuluara nga depozitat e zhavorrit dhe rërës.

Qyteti i Mekës arrin një sipërfaqe prej rreth 850 kilometra katrorë, dhe ka një lartësi rreth 277 metrash mbi nivelin e detit. Qyteti i shenjtë pret vizitorë gjatë gjithë vitit, të cilët vijnë aty për të kryer dy detyra: Haxhin dhe Umren, gjë e cila bën që numri i popullsisë aty të shumëfishohet.

Meka e nderuar gjithmonë ka qenë stacioni i karvanëve që udhëtonin mes veriut dhe jugut në kohët e para Islamit, duke mbajtur kështu në dorë frenat e tregtisë në mes Gadishullit Arabik dhe dy palëve konkurruese të asaj kohe, persianëve dhe romakëve. Kështu, Meka lulëzoi për shkak të tregjeve komerciale të famshme të asaj kohe që gjendeshin aty, tregu i Ukadhut, tregu i Mexhennes, dhe tregu i Dhil Mexhaz, ku zhvilloheshin edhe forumet letrare sezonale. Kjo u mundësoi njerëzve të saj të arrinin pasuri të mëdha nga tregtia, e cila ua kompensoi varfërinë e mjedisit që i rrethonte. Ekonomia në Mekë sot, varet kryesisht nga sezonet fetare dhe shpenzimet qeveritare. Sezioni i Haxhit dhe i Umres përbën burimin kryesor të të ardhurave për banorët e atij vendi.

Historia e themelimit të Mekës daton para lindjes së Profetit Ismail dhe babait të tij, Profetit Ibrahim, paqja qoftë mbi ta, të cilët i ringritën themelet e Qabes. Qysh më përpara, Meka ka qenë e banuar nga pasardhësit e Profetit Ademit, paqja qoftë mbi të, derisa ai vendbanim, sipas dijetarëve, u shkatërrua nga përmbytja që goditi tokën në epokën e profetit Nuh (a.s.). Më pas kësaj, ajo zonë u kthye në një luginë të thatë, e rrethuar me male të thata nga çdo anë.

I Lartmadhërisëmi thotë në Kur'anin Famëllartë: "Vërtetë, Faltorja e parë e vënë në tokë për njerëzit, është ajo në

Bekë (Mekë), e bekuar dhe udhëzim për popujt. Në të ka shenja të qarta, aty është Mekami i Ibrahimit; kush hyn në të është i sigurt. Për hir të Zotit, njerëzit e kanë detyrë ta vizitojnë këtë Faltore (Haxhi), kush ka mundësi ta përballojë rrugën, e kush mohnon, Allahu nuk ka nevojë për askënd në botë." - (Kur'ani, Ali Imran: 96-97)

Meka, është qyteti, ndërsa Bekke, është vendi ku ndodhet Faltorja - Qabeja. Shenjat e qarta, siç thonë dijetarët, përveç Mekamit të Ibrahimit (a.s), janë edhe Guri i Zi, Guri i Ismailit, burimi Zemzem, dhe gjithë simbolet e tjera të shenjta.... Zogjtë nuk fluturojnë kurrë sipër Qabes, ndërsa kafshët grabitqare, kur janë në ndjekje të presës së tyre, e preja hyn në zonën e Qabesë, kafsha grabitqare ndalon dhe nuk e gjurmon më tej. Atë vend e kanë vizituar profetët dhe të dërguarit e Zotit gjatë gjithë kohërave, kurse puna e mirë në atë vend e ka shpërblimin të shumëfishtë.

Për Mekamin e Ibrahimit (a.s), tregohet se pasi Ibrahim (a.s) mbaroi së ndërtuari Qabenë e Nderuar, ai qëndroi mbi gur, dhe këmbët e tij "u zhytën" në të duke lënë aty gjurmë të përzetshme, në kujtim të punës së tij. Ky gur me gjurmët e këmbëve të tij, ka qëndruar shekuj me radhë ngjitur me Qabenë e Nderuar, si një shenjë dalluese e Shtëpisë së Shenjtë të Zotit në Mekën e Nderuar.

Në një hadith të transmetuar nga Ebu Dherr, thuhet se i ai e kishte pyetur të Dërguarin e Zotit, paqja dhe mëshira e Zotit qofshin mbi të: Cila është faltorja e parë e vënë në tokë? I Dërguari i Zotit i tha: Mesxhidul-Haram (Faltorja e Shenjtë).

Ebu Dherr pyeti prapë: Po pas saj? I Dërguari i Allahut i tha: Mesxhidi Aksa (Faltorja e Largët, në Palestinë). Unë i thashë: Sa kohë ka mes tyre? - tregon Ebu Dherr.

Ai tha: Katërdhjetë vjet, pastaj, gjithë toka është për ty faltore, e kudo qofsh, kur vjen koha e namazit, aty falu!" (Muslimi)

***

Ibrahimi (a.s) ishte i pari që i vendosi aty gruan e tij Haxherin (r.a), bashkë me djalin e tij të vetëm në atë kohë, Ismailin (a.s), që të banonin në atë vend që atë kohë ishte krejtësisht i shkretë.

Zoti i Madhërisëm e kishte urdhëruar Ibrahimin të vepronte kështu, pasi aty gjendej Shtëpia e Tij e Shenjtë, e cila tani ndodhej e mbuluar nga rëra, për shkak të përmbytjes së madhe që nga koha e Nuhit (a.s).

Ibrahimi (a.s) pati bërë këtë lutje kur i vendosi të banonin aty familjen e tij: "O Zoti ynë, unë kam vendosur disa nga pasardhësit e mi, në një luginë pa bimë, afër Shtëpisë Tënde të Shenjtë, që të falin namazin. Prandaj, bëj që zemrat e njerëzve të ndiejnë dashamirësi për ata dhe jepu fruta, me qëllim që ata të të falënderojnë." - (Kur'ani, Ibrahim: 37)

Pastaj, kur Ismaili (a.s) u rrit, Zoti i plotfuqishëm e urdhëroi Ibrahimin (a.s) që bashkë me të birin, ta rindërtonin Shtëpinë e Shenjtë.

Ata të dy e kryen detyrën në mënyrën më të mirë, pastaj Zoti i Plotfuqishëm e urdhëroi Ibrahimin (a.s): "Thirri njerëzit për haxhillëk: Ata do të vijnë në këmbë dhe me deve prej të gjitha viseve të largëta..." - (Kur'ani, El Haxh: 27)

Dhe që nga ajo kohë e deri sot, njerëzit nuk kanë pushuar së vizituar atë vend të shenjtë.

***

I Dërguari i Zotit, paqja dhe mëshira e Zotit qofshin mbi të, ditën e Haxhit të Lamtumirës, pati thënë: "Zoti e ka bërë të shenjtë Mekën që ditën që Ai i krijoi qiejt edhe tokën, prandaj ajo është e shenjtë me shenjtërinë e Zotit deri në Ditën e Ringjalljes. Ajo ka qenë e shenjtë dhe nuk i është lejuar askujt para meje, as nuk i lejohet kujt pas meje ta prekë shenjtërinë e saj...Nuk më është lejuar as mua, përveç një orë të kohës... prandaj nuk lejohet të trembet gjahu i saj, nuk priten ferrat e saj, nuk priten bari i saj dhe nuk lejohet të merret gjëja e gjetur aty, përveç nëse e njeh." - (Buhariu)

Vazhdon në numrin e ardhshëm me tregimin për Medinën e Ndritur...

Përgatiti:

Arta Ujkaj, teologe

SHPREHJE ZEMËRIMI DHE DËNIM I AKTEVE TERRORISTE

Myftinia Shkodër dënon aktin terrorist të djegies së një xhamie, mbrëmjen e kaluar, më 10 mars 2018 në Berlin të Gjermanisë.

Akte të tilla janë shenjë e qartë e urrejtjes dhe vullnetit të hapur të grupeve terroriste, që janë të ineresuara për mbjelljen e pasigurisë, përhapjen e frikës dhe mbi të gjitha, shfaqjen e islamofobisë dhe urrejtjes shekullore ndaj Islamit dhe muslimanëve, që historikisht kanë ndërtuar ura të komunikimit dhe dialogut, kudo e me këdo!

Evropa është në borxh me muslimanët dhe vlerat qytetëruese që ata përhapën në vende të ndryshme të saj, duke u bërë shkak për nxitjen dhe përhapjen e dritës së dijes dhe vlerave më të spikatura të qytetërimit dhe përparimit, që qëndrojnë në zanafillën e Thirrjes Islame.

Kohëve të fundit, thirrjet ekstremiste të klasave të ndryshme politike në vende të ndryshme të Evropës, kundër emigrantëve dhe muslimanëve në veçanti, janë sinjale negative që nxisin

frymëra mesjetare, të mbushura me injorancë dhe primitivizëm, urrejtje dhe intolerancë të papranuar nga logjika e shëndoshë njerëzore!

Myftinia Shkodër dënon aktet e dhunës, thirrjet e saj dhe çdo përpjekjet për mbjelljen e farës së urreyer të terrorizmit, intolerancës dhe islamofobisë, sikurse nxit përherë

respektin e lirisë fetare dhe shenjtërinë e objekteve të kultit, kudo e kurdoherë!

Lutjet tona janë që fryma e paqes dhe e qytetërimit të vlerave të dominojë kudo, që njerëzit të jetojnë në paqe me njëri-tjetrin dhe askush të mos dhunohet a të paragjykohet për lirinë e besimit dhe përzgjedhjen e tij fetare!

Shkodër, 11 mars 2018

MYFTIU APELON PËR MË SHUMË PËRGJEGJËSI NË RAPORT ME GJENDJEN E PËRMBYTJES

Paraditën e së hënës, më 19 mars 2018, Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed B. Sytari, inspektoi në terren gjendjen aktuale të Xhamisë së Plumbit, e cila ndodhet nën ujë, si pasojë e përmbytjeve të javëve dhe ditëve të fundit.

Për mikrofonin e Tv1 Channel, Myftiu i Shkodrës përsëriti se, tashmë nuk bëhet fjalë thjeshtë për një objekt adhurimi të përmbytur, por për njerëzit e rrezikuar në zonat, ku përmbytjet e ditëve të fundit po marrin masa të frikshme, që na kujtojnë vitin 2010.

Myftiu tha se, shpresa në qeverinë turke dhe institucionet e saj është e madhe, në lidhje me ndërhyrjen që mund ta shpëtojë këtë xhami shekullore, monument kulture.

Përtej kësaj, Myftiu bëri thirrje për më shumë përgjegjësi nga qeveria dhe institucionet, në lidhje me situatën emergjente të përmbytjes së këtyre

ditëve, që nuk është e re në Shkodër.

Ai tha se, nuk është koha e retorikave boshe, por e bashkëpunimit në shërbim

të jetës dhe mirëqenies së njerëzve dhe se çdokush duhet të marrë përgjegjësitë që i takojnë.

NDIHMAT E TURQISË PËR TË PËRMBYTURIT E SHKODRËS

Më pyetën sot, ca miq të afërt nëse është e vërtetë se, Turqia do të sjellë ndihma të konsiderueshme për të përmbyturit e Shkodrës.

E ndjeva për borxh moral të them dy fjalë, që do t'i ndaj edhe me ju, me shumë dashamirësi.

E vërteta e madhe, që nuk duhet ta mbulojmë për asnjë konjunkturë, është se, Turqia e presidentit Rexhep Taip Erdogan është kthyer sot, në një kible garancie dhe besueshmërie për pjesën dërrmuese të ymetit të muslimanëve në mbarë botën, kible humanizmi, dijeje, përparimi, zhvillimi dhe rimëkëmbjeje të paevitueshme, që ngroh dhe gëzon pa masë zemrat e dashamirëve.

Në sytë dhe mendimet e elitave të mendimtarëve tanë botërorë, kjo Turqi, është mëse e denjë të jetë pikë referimi për botën islame dhe të garantojë rizgjimin e munguar të mbarë ymetit, edhe pse shumë të fabrikuar nga ambasada e shtete që e kanë luftuar dhe e luftojnë Islamin, (edhe në mesin tonë), nuk e duan dhe propagandojnë çdo ditë kundër saj dhe zhvillimeve befasuese, që ajo po kalon!

Ymeti islam, (Ehli Syneti), është ymet pjellor, nuk vdes, edhe nëse dërrmohet për vdekje, siç është sot, falë bashkimit

të aleancave të së keqes kundër tij! Ai nuk mbetet peng në duart e modeleve të shpifura dhe dekadente, që qenë krijuar për të garantuar kolonizimin e botës islame, si viruse shkatërruese të ymetit, të prodhuara shekullin që kaloi.

Edhe viruset e këtij shekulli me ushtarët e tyre të përbetuar, nuk e mbajnë dot peng rizgjimin e një ymeti, që ka për Zot, All-llahun (xh.sh.) dhe për pejgamber, Muhammedin (a.s.), në fjalët e garantuara të cilit gjejmë shpresë dhe besim se, e ardhmja është e Islamit!

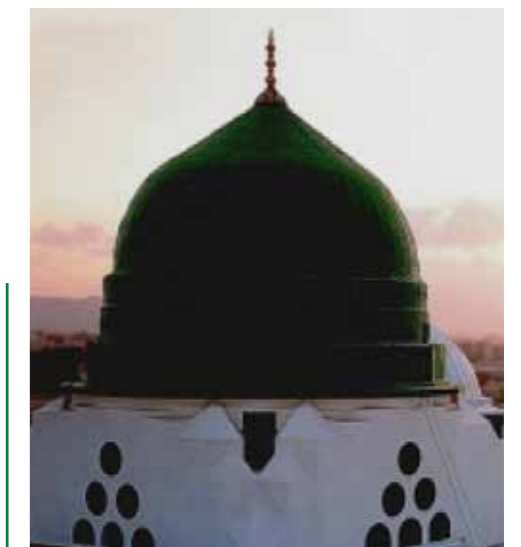
Nga ana tjetër, ne si komb shqiptar, duhet të ndjehemi krenar dhe të sigurt, që Turqia ka qenë, është dhe lutemi që do të vazhdojë të jetë miku ynë i madh dhe atdheu i shtrenjtë i miliona shqiptarëve, që sot jetojnë në integritet të plotë, thuajse në çdo cep të saj, duke ruajtur gjuhën, besimin, fenë dhe traditat e të parëve!

Ndihmat e qeverisë turke janë të mirëpritura me zemër, sikurse mirënjohja e jonë ndaj saj nuk ndryshon, edhe pa këto ndihma humanitare, që vijnë si bekim e fije shprese për qindra familje në mizerie..!

Imam Muhamed B. Sytari

Myfti i Zonës Shkodër

Shkodër, 23 mars 2018

**PEJGAMBERI (A.S)
KA THËNË:**

“PASHA ATË QË

SHPIRTI IM ËSHTË

NË DORËN E Tij,

nuk do të hyni

NË XHENET DERISA

TË BESONI DHE

nuk do të besoni derisa

TË DONI NJËRI-TJETRIN.

A T'JU TREGOJ PËR DIÇKA,

TË CILËN NËSE E VEPRONI

do të doni

NJËRI-TJETRIN?

PËRSHËNDETENI ME SELAM

NJËRI-TJETRIN”

(TRANSMETUAR NGA MUSLIMI)

Ervil Kuçi,
imam, xhamia Dërgut

DËSHMOJE SE NUK KA ZOT TJETËR, POS TIJ!

"Zoti im është më i Madh sesa "Uni im" dhe udhëzimi i asaj që erdhi i Dërguari i Tij do të jetë rruga e vetme e qetësisë shpirtërore dhe mendore i jetës sime".

është më i Madhi në jetën e tij sesa tekat, dëshirat, epshet, tundimet që has dita ditës.

I gatshëm për të pranuar në zemrën e tij gjithë mirësinë që vjen pas kësaj dëshmie nga e vërteta të cilën përqafoi.

Nga e gjithë kjo gatishmëri ndërtohet si fillim ajo që quhet shtylla e parë e besimit, pra dëshmia me zemër dhe me bindje të plotë që: "Zoti im është më i Madh sesa "Uni im" dhe udhëzimi i asaj që erdhi i Dërguari i Tij do të jetë rruga e vetme e qetësisë shpirtërore dhe mendore i jetës sime".

Nëse shtylla e parë e besimit ndërtohet në këtë mënyrë, bazamenti është i fortë, do të përballojë çdo lëkundje, dhe shumë stuhi sprovash.

Por e gjitha kjo mbetet teori në letër, libër apo kudo qoftë e shkruar apo e lexuar dhe realizohet vetëm atëherë kur praktikohet gatishmëria në ato që përmendëm, që vjen si rrjedhojë e kësaj dëshmie.

Shpresoj që çdo mysliman i pjekur, me mendje dhe logjikë të shëndoshë, ta ketë përvetësuar këtë dëshmi në jetën e tij! E them ta ketë përvetësuar dhe jo ta dijë përmendësh, sepse qëllimi i saj i vërtetë në mënyrë që të japi frytet e veta, është të jetë e përvetësuar dhe jo të jetë mësuar përmendësh!

Megjithatë, realiteti është mbi shpresën dhe shumë myslimanë jo vetëm të pjekur por edhe me një mendje tejet të shëndoshë e dinë vetëm përmendësh.

S'po flasim vetëm për ata myslimanë që kanë trashëguar vetëm emrin nga Islami, por edhe për ata që janë praktikantë të tij, të familjes së sexhdes!

Fakti që shumë myslimanë i shohim sot të luhatshëm në besim, jo të rregullt me dispozitat e fesë, neglizhentë ndaj namazit, ndaj zekatit, ndaj agjëritimit etj, tregon qartë se shtylla e parë e besimit nuk është ndërtuar e fortë dhe solide, prandaj dhe shtyllat e tjera janë të dobëta dhe si pasojë krejt struktura e besimit lëkundet shpesh dhe është e brishtë ndaj stuhive të sprovave.

Kështu që, nëse duam një besim të fortë, që ta shijojmë ëmbëlsinë e tij, duhet ta dëshmojmë në çdo aspekt të jetës, që Zoti dhe ajo që e kënaq Atë, është më e madhe sesa egoja, neglizhenca, veset, epshet etj.

Nëse Allahu (xh.sh) të ka mundësuar të gjendesh në familjen e besimit, e gjithë ajo që duhet bërë është të dish të jesh brenda saj.

Një njeri shkoi tek Pejgamberi (a.s) dhe i tha: "O i Dërguar i Allahut, më thuaj një vepër prej Islamit, të cilën nëse e vepro, nuk do të kem nevojë të pyes askënd tjetër, pas teje? Pejgamberi (a.s) i tha: "Thuaj kam besuar Allahun dhe përmbaju asaj!"

Allahu xh.sh na mundësoftë ta dëshmojmë Madhësinë e Zotit në çdo aspekt të jetës sonë dhe t'i përmbahemi mirësisë më të madhe, që na ka dhuruar Zoti, mirësisë së besimit. Amin!

"O i DËRQUAR I ALLAHUT, MË THUJ NË NJË VEPËR PREJ ISLAMIT, TË CILËN NËSE E VEPROJ, NUK DO TË KEM NEVOJË TË PYES ASKËND TJETËR, PAS TEJE?"

PEJÇAMBERI (A.S) I THA: "THUJ KAM BESUAR ALLAHUN DHE PËRMBAJU ASAJ!"

Besim Barbullushi, Bursa - Turqi

MOSHA E TRETË NË EDUKATËN ISLAME

Por, problemi më i theksuar që qëndron është përshtatja e kësaj kategorie me rrethin e jashtëm dhe moshat e tjera. Duke marrë parasysh burimet fetare, vlerat dhe zakonet kulturore të shoqërisë, janë moshat e tjera që duhet të kenë më shumë kujdes në përshtatjen e tyre me këtë kategori moshe dhe duhet të jenë gjithmonë moshat e tjera që duhet të jenë më të kujdesshëm në sjelljet reciproke ndaj kësaj moshe.

Personat në këtë moshë kalojnë një "krizë" psikologjike të theksuar dhe është nevoja që të kenë një mbështetje dhe stimulim të fortë nga rrethi i jashtëm. Për cilën "krizë" bëhet fjalë? Është afrimi i vdekjes.

Njohuritë fetare në këtë periudhë mund të themi se janë "ilaç" për kalimin me sukses të kësaj periudhe, duke pasur parasysh se si Islami e studion jetën pas vdekjes ose ahiretin. Në Kur'anin Famëlartë, Allahu (xh.sh) thotë: "Çdo shpirt do ta shijojë vdekjen" - (Ali Imran 185), dhe në vazhdimin e këtij ajeti Allahu (xh.sh) premtan se për çdo person do të ketë shpërblimin e kësaj jete, në varësi se si e ka kaluar atë. Këto burime dhe njohuri fetare janë mbështetje jo vetëm për moshën e tretë të shoqërisë, por për çdo person që e kupton se kjo botë është kalimtare.

Ndryshe nga moshat e tjera, mosha e tretë mund të jetë një hap mbrapa për marrjen e njohurive fetare, por kjo s'është thotë se është një gjë e pa arrirë dhe e kushtëzuar. Vullneti, dëshira dhe nijeti i mirë kanë thyer çdo pengesë.

Në literaturën e "edukatës fetare" mosha e tretë në konceptin psikosociologjik përbëhet në dy faza:

1. "I perceptueshëm" (informal),
2. "I rastësishëm" (incidental).

Të moshuarit, zhvillimet sociale, vlerën e jetës, marrëdhëniet njerëzore dhe problemet, ose pengesat e hasura i lidhin ngushtë me zhvillimin e edukatës fetare, sepse vetë fenë e plotësojnë këto tri vlera: "dija, ndjenjat dhe veprat", pa këto tri vlera s'kemi të bëjmë më me një fe, por me një fenomen social.

Mosha e tretë është më e kufizuar në lëvizje dhe kjo sjellë edhe mungesën e komunikacionit me pjesën e jashtme të ambientit, prandaj kjo moshë është më e prirë në dëgjimin, leximin dhe ndjekjen e njohurive aktive.

Marrja e njohurive në këtë moshë kalon edhe në një fazë që quhet "mësim personal" (self directed learning) ose ndryshe e thënë "autodidakte", ku këtu kemi të bëjmë me vlera të larta akademike të një personi, ndryshe nga të tjerët, jemi ne që duhet të jemi në ndjekje të këtyre personave. Në historinë islame ka shumë dijetarë islamë që edhe në një moshë të thyer, nuk u ndalën kurrë në dhënie dhe marrjen e dijes, ku brez pas brezi edukuan ymetin islam me frymën dhe vlerat islame.

NJOHURITË FETARE

NË KËTË PERIUDHË

MUNDË TË THEMË SE JANË

"ILAÇ" PËR KALIMIN

ME SUKSES TË KËSAJ PERIUDHE,

DUKE PASUR PARASYSH

SE SI ISLAMI E STUDION JETËN

PAS VDEKJES, AHIRETIN.

Vlen të përmendet, një "arsimim fetar" me moshën e tretë të shoqërisë duhet të jetë sa më spontan dhe më larg formalitetit, me një gjuhë të lehtë dhe popullore dhe larg akademikes, të jetë sa më e lehtë për tu kuptuar dhe arsyetuar. Mësimet fetare me këtë grupmoshë duhet të jenë të shkurtër dhe elastikë për sa i përket orareve dhe mjedisit. Siç e kemi përmendur edhe më lart kemi të bëjmë me një brez që kanë qenë pjesë e një periudhe 50 vjeçare e një regjimi totalitar komunist dhe ku feja ka qenë rreptësisht e ndaluar.

Respekti për të moshuarit është një detyrim për ne, kujdesi dhe mbikëqyrja është një vlerë e trashëguar nga të parët tanë. Një i moshuar në shtëpi, do të thotë një enciklopedi e gjallë, e cila është një burim vlerash historike, tradicionale dhe fetare. Pejgamberi ynë i dashur u sillte me një respekt shembullor ndaj kësaj moshe, ai u kërkonte mendimet dhe këshillat e tyre. Ky ishte një shembull për sahabët dhe të njëjtën sjellje e përdorën të rinjtë ndaj më të moshuarve të tyre.

Drama e pleqërisë nuk është plakja, por mbetja i ri!

U ZHVILLUA KONFERENCA E 7-TË VJETORE E IMAMËVE, TELOGËVE DHE THIRRËSVE ISLAMË TË SHKODRËS

Paraditën e ditës së mërkurë, më 28 shkurt 2018, Myftinia Shkodër organizoi konferencën e 7-të vjetore të imamëve, teologëve dhe thirrësve islamë të Shkodrës, një aktivitet i përvitshëm dhe shumë i rëndësishëm i Myftinisë Shkodër.

Fillimisht, konferencën e përshëndeti Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed B. Sytari, i cili dha edhe mesazhin e rastit drejtuar imamëve.

Ndër të tjera Myftiu tha: "Imamët, thirrësit islamë, në veçanti, kanë një përgjegjësi të shumëfishtë kundrejt asaj që përhapet si zjarri në të thatë, në dëm të shoqërisë sonë, sidomos në raport me familjen, ruajtjen, konsolidimin dhe forcimin e saj me vlerat e qytetërimit islam, që bazohet në Kur'an dhe Traditat e Më të Mirë të njerëzimit, Hz. Muhamedit (a.s).

Ka shumë rëndësi, që nëpërmjet predikimeve të ndryshme, takimeve, bisedave, ndejave të shpeshta me besimtarë e qytetarë që interesohen për fenë e tyre, të vëmë theksin te domosdoshmëria e ruajtjes së familjes dhe forcimit të lidhjeve në mesin e antarëve të saj, për të dëshmuar bashkarisht madhështinë e shembullit islam në këtë drejtim."

Konferencën e përshëndeti edhe Myftiu i Malësisë së Madhe, H. Edmir Smajlaj, i cili vuri theksin tek domosdoshmëria e adhurimit në familje, veçanërisht në kryerjen e obligimit

të namazit. Ai foli për rëndësinë dhe dobinë që sjell namazi në mesin e familjes.

Më pas konferenca vazhdoi në dy seanca, sipas programit me temën kryesore të saj: **"Familja e shëndoshë islame"**:

"Familja përballë sfidave të modernitetit" - **Lavdrim Hamja**, imam - xhamia e "Dy Vajzave".

"Shtimi i divorceve dhe pakësimi i lindjeve, si dy fenomene alarmuese" - **Gilman Kazazi**, imam - xhamia "Ebu Bekër".

"Metodologjia e Pejgamberit (a.s) në zgjidhjen e problemeve bashkëshortore" -

Naim Drijaj, imam - xhamia Parrucë.

"Përgjegjësia e edukimit të familjes" - **Arben Halluni**, teolog.

"Hz. Muhammedi (a.s) si model i kryefamiljarit të përkushtuar" - **Durim Kasemi**, Imam - xhamia Parrucë.

"Roli i xhamisë në edukimin familjar" - **Ruzhdi Plangaj**, imam - xhamia Kiras.

Tefsiri i ajetit: *"Zoti yt ka urdhëruar që të mos adhuronit zot tjetër, përveç Tij dhe me prindërit të silleni mirë"* - **Ervil Kuçi**, imam - xhamia Dërgut.

Në fund u dhanë edhe konkluzionet e konferencës dhe u lajmërua se materialet e plota të saj do të botohen në një botim të veçantë.

MYFTIU NISI NJË CIKËL TË RI HYTBESH MBI FAMILJEN NË ISLAM

Ditën e xhuma, më 2 mars 2018, nga minberi i xhamisë së "Dy Vajzave", Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed B. Sytari, nisi një cikël të ri hytbesh mbi familje, rolin dhe vlerat e saj, sipas Kur'anit dhe Traditës së Hz. Muhamedit (a.s).

Në fillim të hytbes së tij, Myftiu lajmëroi të pranishmit, se në konferencën e 7-të vjetore të imamëve, teologëve dhe thirrësve islamë të Shkodrës, u vendos që viti 2018 të jetë "Viti i Familjes", duke u përqendruar me krejt aktivitetin dhe dinamikën e tij rreth kësaj teme.

Myftiu tha se familja e sotme shqiptare është e kërcënuar nga propagandat shpërbërëse të shpirtit të tabanit islam, flamurtarë të së cilave janë media dhe politika.

Ai tha se Shqipëria është një vend islam, por se realiteti i familjes, ku po shtohen divorcet, lindjet e pakta dhe, ku po shtohen fenomene të shoqërive dekadente, si bashkëjetesa në mesin e dy

personave me gjini të kundërt, mbështetja e hapur ndaj të shtururave e të devijuarave, edhe me mbështetjen e organizuar të medias dhe politikës, na nxit edhe më shumë drejt një angazhimi maksimal për të mos pranuar këtë realitet dhe për të mbrojtur tabanin e familjes së shëndoshë

islame dhe tradicionale shqiptare.

Njëkohësisht, Myftiu dënoi çdo lloj poshtërimi që i bëhet fesë islame dhe komunitetit më të madh fetar në vend, nëpërmjet pjesëmarrjes së ndonjë "biçim imami" në spote televizive të turpshme dhe pa asnjë vlerë!

27 MARS 2007 - 27 MARS 2018

11 VJET XHAMIA E RE E PARRUCËS

MYFTIU TAKOI IMAMËT PËR GJALLËRIMIN E AKTIVITETIT FETAR

Paraditën e së enjte, më 8 mars 2018, Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed B. Sytari, zhvilloi një takim pune me imamët e Myftinisë Shkodër, në kuadër të gjallërimit të aktivitetit fetar.

Fillimisht, Myftiu falënderoi teologët pjesëmarrës në konferencën e 7-të vjetore, ku theksoi se teologët e Shkodrës vërtetuan se janë të aftë për projekte të tilla dhe se përgatitja e tyre i bën të aftë për përgjegjësi dhe angazhime që ia lartësojnë emrin dhe pozitën Myftinisë Shkodër dhe Komunitetit Mysliman të Shqipërisë.

Më pas, kërkoi që për çdo muaj, të ketë një hytbe kushtuar familjes dhe vlerave të saj në Islam.

Kohët e fundit po shohim sesi janë rritur propagandat kundër familjes tradicionale shqiptare, sesi media po

promovon modele dekadente dhe sesi politika po degradon në këtë drejtim, duke abuzuar dhe shkelur mbi tabanin kombëtar dhe atë fetar të shoqërisë sonë, në raport me vlerat e familjes.

Në këtë takim u diskutua edhe mbi disa çështje që lidhen me cilësinë e ligjërimit fetar, shtimin e aktiviteteve dhe rritjen e përgjegjësive karshi besimtarëve dhe vetë qytetit.

Mbrëmjen e së shtunës, më 17 mars 2018, me ftesë të Forumit të Rinjve Muslimanë në Vjenë të Austrisë, Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed B. Sytari, ligjëroi para të pranishmëve të shumtë, mbi familjen dhe vlerat e saj në Kur'an dhe Traditat e Hz. Muhamedit (a.s).

Sipas faqes zyrtare të FRM, Vjenë, mësojmë se, "më 17 mars 2018, Forumi i të Rinjve Muslimanë – Dega Vjenë, organizoi me sukses tribunën islame me mysafir Myftiun e Shkodrës, Muhamed ef. Sytari që u paraqit para masës me ligjëratën: "Resulullahu si model i familjes myslimane".

Programin e begatë e pasuroi fjala përshëndetëse e nikoqirit, Drejtorit të Përgjithshëm të FRM, Mr. Amet Memeti dhe ajo e kryetarit të Bashkësisë Islame të Austrisë, z. Ibrahim Olgun.

Programin e udhëhequr nga Evzal Sinani e freskoi me lexim Kur'ani dhe ilahi, lexuesi i mirënjohur i Kur'anit, Zekirja ef. Kurtishi.

Befasia e natës ishte grupi i ilahistëve të vegjël "Nur" të përgatitur nga Mr. Ilire Halimi Poniku.

Para se të përfundohet programi me lexim Kur'ani u lexua një monolog nga hfz. Evzal Sinani, disa fjalë të Omerit (r.a.) që i ka thënë për hir të Muhamedit (a.s.) kur ka parë trupin e tij të bekuar pasi ka ndërruar jetë.

Manifestimi u vlerësua lart nga të gjithë të pranishmit dhe la mbresa të

MYFTIU LIGJËROI NË MBRËMJEN FETARE TË FRM, VJENË

mëdha dhe të thella te të gjithë mysafirët prezentë.

Ne, si grup organizativ i FRM-Vjenë, falënderojmë dhe çmujmë lart ardhjen e Myftiut të nderuar Muhamed Sytari dhe ef. Zekirja Kurtishit në Vjenë dhe falënderojmë gjithë pjesëmarrësit dhe ndjekësit e tribunës, me shpresë që ky organizim do jetë një pikë e vogël në detin e madh të dëvetit."

Të pranishëm në këtë mbrëmje të shënuar me vlera islame dhe kombëtare ishin imamë dhe prijës të ndryshëm të qendrave islame të Vjenës, mësues të

lëndëve fetare në shkollat e Austrisë, të ardhur nga Zvicra etj.

Feja islame në Austri, njihet zyrtarisht me kushtetutë, që nga viti 1912, ndërsa mësimi i lëndës së fesë në shkollat e krejt vendit ka nisur që në vitin 1973.

Ndërkohë, ditën e dielë, më 18 mars 2018, me ftesë të Kryetarit të Bashkësisë Islame të Austrisë, H. Ibrahim Olgun, Myftiu i Shkodrës, i shoqëruar edhe nga Kryetari i FRM, Vjenë, z. Lutfi Xhemaili, ka zhvilluar një bashkëbisedim të ngrohtë e vëllazëror me drejtuesin e institucionit të lartë islam të Austrisë.

NISI TRAJNIMI PERIODIK I IMAMËVE TË MYFTINISË SHKODËR

Ditën e mërkurë, më 21 mars 2018, në kuadër të trajnimit dhe kualifikimit të imamëve të Myftinisë Shkodër, me iniciativën e Myftiut dhe një grupi prej teologëve të specializuar të Shkodrës, nisi mexhlisi i leximit dhe komentimit të librit me titull: "Çështje të fikhut sipas Kuduriut", në medh'hebin hanefi.

Ky trajnim i domosdoshëm për krejt imamët, përveç se një mexhlis dijeje dhe këshillimi me dobi, ka për qëllim leximin, komentimin dhe përsëritjen e çështjeve thelbësore të fesë që lidhen me adhurimet ditore dhe paqartësitë e ndryshme që lindin si pasojë e zhvillimit të shoqërisë.

Në takimin e ditës së sotme, Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed B. Sytari, theksoi se ky mexhlis ka një vlerë dhe dobi të madhe, pasi synon përhapjen e dijes së dobishme, ruajtjen e traditave

shekullore në adhurim, si dhe kualifikimin e mëtejshëm të imamëve, si një proces i domosdoshëm në punën e vazhdueshme të prijësve tanë fetarë, që përherë kanë

nevojë për organizime të tilla plot dobi për ta dhe komunitetin e besimtarëve. Në këtë trajnim janë të përfshirë të gjithë imamët dhe teologët e Myftinisë Shkodër.

MEJTEPI I IM - XHAMIA BARDHAJ

PAK HISTORI:

- Xhamia Bardhaj, ndodhet në njësinë administrative "Rrethina", bashkia Shkodër. Përbëhet me rreth 150 familje, shumica e të cilave janë me përkatësi islame. Fiset më të mëdha janë: Fangaj (Dani), Selimi, Hyseni, Selmani etj.

- Pas rilejimit të besimit islam në vendin tonë, një prej ambienteve të banesës së familjes Selimi, me miratimin e Myftinisë së Shkodrës është përdorur si faltore për kryerjen e riteve të xhumasë dhe zhvillimin e kurseve fetare. Në këtë faltore (xhami) nga viti 1992- 2004 kanë shërbyer shumë imamë si: Ismet Ibishi nga Maqedonia etj.

Teologu Halluni në fillim mbajti një bisedë me nxënësit e xhamisë, duke u folur për rëndësinë që ka organizimi i mejtepeve fetare pranë xhamive dhe për misionin që mbartim për të përcuar te brezi i ri mësimet e vërteta fetare, edukatën islame që duhet të ketë çdo besimtar dhe frymën e mirë paqësore dhe harmoninë me të gjitha krijesat e Zotit Fuqplotë.

Më pas, drejtuesi arsimit evidentoi ecurinë mësimore të nxënësve, pjesëmarrjen e tyre, procesin mësimor nga imami i xhamisë Ilir Dizdari dhe nevojat që ka xhamia për mirëmbajtjen e këtyre aktiviteteve mjaft të rëndësishme arsimore dhe edukative.

- Ndërsa në vitin 2004, me ndërtimin dhe hapjen e xhamisë së re në fshatin Bardhaj kanë shërbyer si imamë dhe mësues të mësim-besimit në periudha të ndryshme: Ajet Dani (2004-2005), Bledar Sulejmani (2006), Ilir Dizdari (2006- dhe në vijim).

- Numri i nxënësve që kanë frekuentuar 11 kurset e ndryshme fetare të besimit të zhvilluara në xhaminë e re nga viti 2008 - 2018, është rreth 260 nxënës dhe nxënëse.

TAKIMI ME NXËNËSIT:

Në kuadrin e vizitave dhe takimeve të sektorit të arsimit, pranë Myftinisë Shkodër me nxënësit e xhamive që frekuentojnë kurset-mejtepet e mësim besimit, drejtuesi i tij, teologu Arben Halluni zhvilloi një takim pune në xhaminë Bardhaj.

“RRËNJA E MIRËSJELLJES ËSHTË BESIMI!

Ashtu siç jemi urdhëruar të falemi,
PO ASHTU JEMI URDHËRUAR TË THEMË TË VËRTETËN.

Dhe, ashtu siç jemi urdhëruar
të agjërojmë Ramazanin,
**PO ASHTU JEMI URDHËRUAR
TË MOS I BËJMË KEQ NJËRI-TJETRIT!”**

Shejkh Vehbi S. Gavoci

Botues:
Myftinia Shkodër
Drejtues:
Imam Muhamed Sytari

Kryeredaktor:
Lavdrim Hamja

Tel / Fax:
+355 (0) 224 2081
Nr. llogarie:
100054 UBA - Shkodër

MYFTINIA SHKODER1990
udhaislame@myftinia-shkoder.org
www.myftinia-shkoder.org